

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण पञ्चमवर्ष/Five Year	SET-D
------------------	-----------------------------	-------

प्रश्न पत्र संख्या / Que. Paper No. : V/19-20/Sanskrit/

प्रतिष्ठान द्वारा भरा जाएगा / To be filled in by Pratishtan

अंकों का विवरण / Details of Marks			परीक्षक के हस्ताक्षर Sign. of examiner
विषय / Subject	पूर्णांक / Max. Marks	प्राप्तांक / Marks obtained	
संस्कृत / Sanskrit	100		

वस्तुनिष्ठा: प्रश्ना: —

प्र.1. मनुस्मृते: रचयिता क: ?

(क) मनु: (ख) व्यास:

(ग) कालिदास: (घ) भास:

प्र.2. कति अध्याया: मनुस्मृतौ विद्यन्ते ?

(क) 12 (ख) 15

(ग) 11 (घ) 8

प्र.3. स: बाणेन हन्ति । अत्र का विभक्ति: प्रयुक्त: ?

(क) प्रथमा (ख) सप्तमी

(ग) तृतीया (घ) चतुर्थी

प्र.4. वृक्षात् पर्णं पतति । अत्र का विभक्ति: प्रयुक्त: ?

(क) चतुर्थी (ख) पञ्चमी

(ग) षष्ठी (घ) सप्तमी

प्र.5. विद्या: कति भवन्ति ?

(क) दश (ख) षड्

(ग) चतस्र: (घ) चतुर्दश

प्र.6. समुचितं शब्दमेलनं कुरुत ।

(क) बाणेन षष्ठी

(ख) रामस्य सप्तमी

(ग) लतायाम् तृतीया

(घ) लता चतुर्थी

(ङ) फलाय प्रथमा

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण पञ्चमवर्ष/Five Year	SET-D
------------------	-----------------------------	-------

प्र.7. अधोलिखितपदानां विपरीतार्थकपदैः सह मेलनं क्रियताम् -

पदानि	विपरीतार्थकपदानि
(क) उष्णम्	अधिकम्
(ख) सीदति	शीतानाम्
(ग) तप्तानाम्	प्रसीदति
(घ) गुरुः	शीतम्
(ङ) अल्पम्	लघुः

प्र.8. पर्यायपदं लिखत -

(क) अमृतम्
(ख) अरण्यम्
(ग) आकाशः
(घ) राजा
(ङ) जलम्

प्र.9. शब्दार्थं लिखत -

(क) यथाविधिः
(ख) क्रीडनकम्
(ग) मृगया
(घ) प्रसार्य
(ङ) कोलाहलम्

श्लोकानां रिक्तस्थानं पूर्यन्तु (मनुस्मृतिः द्वितीयाध्यायतः)

प्र.10. वेदः स्मृतिः सदाचारः स्वस्य च प्रियमात्मनः ।

..... ॥

प्र.11. आसमुद्रान्तु वै पूर्वादासमुद्रात् पश्चिमात् ।

..... ॥

प्र.12. ।

वर्णानां सान्तरालानां स सदाचार उच्यते ॥

प्र.13. उदितेऽनुदिते तथा ।

सर्वथा वर्तते ॥

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण पञ्चमवर्ष/Five Year	SET-D
------------------	-----------------------------	-------

- प्र.14. कृष्णसारस्तु चरति ।
स ज्ञेयो यज्ञियो देशो ॥
- प्र.15. वाऽस्य कारयेत् ।
पुण्ये तिथौ मुहूर्ते वा ॥
- प्र.16. रामः पाठं । (लिखतः / पठति / हसति)
- प्र.17. नमः । (कृष्णाय / हरौ)
- प्र.18. वयं पाठम् । (अपठाम / अपठन्)
- प्र.19. रामः विद्यालयं । (गच्छति / गच्छामः)
- प्र.20. सम्प्रदानम् ।

समुचितं मेलनं कुरुत —

- | | |
|-------------------|---------------|
| प्र.21. श्रुतिः | हस्तौ |
| प्र.22. स्मृति | श्रोत्रम् |
| प्र.23. व्याकरणम् | वेदः |
| प्र.24. निरुक्तम् | मुखम् |
| प्र.25. कल्पम् | धर्मशास्त्रम् |

सत्यम् / असत्यं चिनुत —

- प्र.26. अहं वदामि । (सत्यम् / असत्यम्)
- प्र.27. बालकाः पठति । (सत्यम् / असत्यम्)
- प्र.28. सम्बन्धे तृतीया भवति । (सत्यम् / असत्यम्)
- प्र.29. चत्वारः वेदाः सन्ति । (सत्यम् / असत्यम्)
- प्र.30. ते पाठम् अपठन् । (सत्यम् / असत्यम्)

अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः —

5 × 2 = 10

- प्र.31. प्रथमः धर्मः कः वर्तते ?

.....

.....

- प्र.32. पृथिव्याः किं लक्षणम् ?

.....

.....

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण पञ्चमवर्ष/Five Year	SET-D
------------------	-----------------------------	-------

प्र.33. कालस्य लक्षणं लिखत ?

प्र.34. आत्मा कति विधः ?

प्र.35. प्राणेभ्योऽपि कः रक्षणीयः ?

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः —

प्र.36. जिह्वा कर्मेन्द्रियं वा ज्ञानेन्द्रियम् ?

प्र.37. कर्मेन्द्रियाणाम् नामानि लिखत ।

प्र.38. कारकाणि कति ? कानि च तानि ?

प्र.39. एकादश-इन्द्रियाणां नामानि लिखत ।

प्र.40. वेदस्वाध्याये प्रणवोच्चारणं कदा-कदा करणीयम्, अकरणे च का हानिः ?

संस्कृत/Sanskrit	वेदभूषण पञ्चमवर्ष/Five Year	SET-D
------------------	-----------------------------	-------

प्र.41. संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुर्वन्तु —

(1) वह गाय का दूध पीता है ।

(2) हम लोग विद्यालय जाते हैं ।

(3) तुम शीघ्र घर जाओ ।

(4) सदाचार से विश्वास बढ़ता है ।

(5) वह घर गई ।

(6) पेड़ से पत्ते गिरते हैं ।

(7) मैं वाराणसी जाऊँगा ।

(8) हम सब पढ़ते हैं ।

(9) प्रयाग में गङ्गा-यमुना का सङ्गम है ।

(10) हम सब भारत के नागरिक हैं ।

	5	वर्ष/Year - 2019-20
--	---	---------------------